

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU

ARENGUKAVA AASTATEKS 2019-2025

SISSEJUHATUS

Harju Maakonnaraamatukogu (edaspidi raamatukogu) arengukava määrab raamatukogu arengusuunad aastateks 2019-2025.

MISSIOON

Harju Maakonnaraamatukogu missiooniks on toetada elukestvat õpet ja enesetäiendamist, olla kultuurimälu talletaja ja vahendaja, rikastada kohalikku kultuurielu kaasates Keila linna ja Harju maakonna elanikke.

Raamatukogu on avalikku teenust pakkuv kultuuriasutus, mis toetab oma tegevusega lugemisharjumuste kujundamist, pakub elanikele võimalust olla kaasatud raamatukogu tegevustesse, korraldab näitusetevetust, tegeleb täiendkoolituse, elukestva õppe ja kirjandusürituste korraldamisega.

VISIOON

Raamatukogu on mitmekülgne ja avatud tegevusega kultuuriasutus. Raamatukogu kogud on komplekteeritud arvestades erinevaid kasutajate vajadusi ja kaasaegseid infotehnoloogilisi võimalusi. Raamatukogu teeninduse korraldus on kasutajasõbralik, töötajate erialased oskused kõrge professionaalsusega. Raamatukogu on koduloolise informatsiooni maakondlik keskus.

VÄÄRTUSED

Raamatukogu juhindub oma töös kultuuriväärtuste ja traditsioonide hoidmisest, avatusest, uuenduslikkusest, kõrgetasemel eriala- ja teenindusoskusoskustest. Raamatukogus on oluline uute tehnoloogiate ja infotehnoloogiliste võimaluste kasutamine.

Raamatukogu arengustrateegia eesmärged viivad ellu motiveeritud ja kõrge professionaalsusega töötajad.

KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

- Keila Linna arengukava aastateks 2013 – 2025. Keila Linnavolikogu määrus nr. 9 28.08.2012.
- Kultuuripoliitika põhialused aastani 2020
- Valdkondlik arengukava „Lõimuv Eesti 2020“

Raamatukogu tugevused

- Raamatukogul on kindel koht Keila kultuurielus pakkudes mitmekülgseid tegevusi, teenuseid, kvaliteetset ning harivat enesetäiendamise ja ajaveetmise võimalust erinevatele rahvusgruppidele
- Raamatukogu on haridusasutuste partner infokirjaoskuse õpetamisel ning lugemis- ja õpiharjumuste kujundamisel.

- Raamatukogu paikneb teiste avalike teenuste läheduses, on avalikus ruumis hästi leitav ja kergesti ligipääsetav nii tavakasutajale kui erivajadustega inimestele. Raamatukogu kasutamine on intensiivistunud.
- Raamatukogu töökeskkond vastab tänapäeva nõuetele, füüsilise keskkonna arendamisel lähtutakse kasutajate vajadustest, paranenud on teeninduse kvaliteet.
- Raamatukogu kogud on erinevate laadidega mitmekülgsed kogud, mis on kasutajatele hästi kättesaadavad.
- Trükiste digitaliseerimine riiklikul tasandil soodustab uute teenuste pakkumist kasutajatele.
- Koostöö Keila haridus- ja kultuuriasutustega on hoogustunud.
- Suurenenud on ürituste ja nendest osavõtjate arv.
- Raamatukogu tegevus on pidevalt kajastatud kohalikus ja sotsiaalmeedias.

Nõrkused

- E-raamatu kasutuselevõtu aeglane areng sõltuvalt e-raamatu laenutusega kaasnevatest probleemidest (autoriõigus, litsentseerimispoliitika, laenutuskeskkond)
- Kaasaegsete IT oskustega noorte töötajate vähesus
- Projektitöö vajab tõhustamist arendustegevuse eesmärkide saavutamiseks
- Rühmatöö ruumide puudumine

Võimalused

- Tegevus maakonnaraamatukoguna võimaldab olla kursis ja osaleda laialdaselt valdkonna arendustegevuses.
- E-teeninduse (elektrooniline andmebaas Urram) olemasolu laiendab kasutajate võimalusi vajalike teavikute saamiseks.
- Mitmekülgsed teavikute eri laadidega kogud.
- Kaasaegsed ruumid on eelduseks raamatukogu kui info- ja kokkusaamiskeskuse kujunemisel.
- Elanike kaasamine raamatukogu tegevusse.

Ohud

- Riigipoolse rahvaraamatukogude toetamise vähesus, mis pärsib raamatukogu võimalusi sisuliseks arenguks.
- Teavikute jätkuv hinnatõus.
- Seadusandlus pidurdab raamatukogu tegevust ja arengut, kuna puudub võimalus laenutada digiinformatsiooni.
- Vaba aja sisustamise võimaluste paljusus mõjutab lugemishuvi ja -harjumusi.

Tegevusnäitajad 2014- 2018

Mõõdik	2014	2015	2016	2017	2018
Kasutajate arv	3707	3720	3586	3750	4072
Külastuste arv	59676	60438	61613	65672	63283
Laenutuste arv	98774	99017	99482	98782	101934
Ürituste arv	54	81	110	130	112
Üritustest osavõtjate arv	965	1992	1930	2985	2704
Hölve	38	38,1	36,8	38,5	41,4
Kogud arvestusüksus	106749	106678	106429	106932	100935

2018. a. oli Harju maakonna rahvaraamatukogude keskmine hõlve 28,5

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

1. Raamatukogu kasutamine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Raamatukogu statistika.
- Hõlve soovitavalt 35 - 40 % teeninduspiirkonna elanike arvust.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Raamatukogu teenuste laialdane tutvustamine.
- Raamatukogu tegevuse tutvustamine ja kajastamine meedias ja sotsiaalmeedias.

2. Raamatukogu kogude komplekteerimine ja kättesaadavaks tegemine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Lugejateeninduse statistika, lugejate nõudluse arvestamine

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Eestikeelne raamat on sõltumata vormist kõigile kättesaadav: eesti keelele ja kultuurile olulise väärtkirjanduse ja kultuuriajakirjanduse komplekteerimine.
- Kooli õppekavades soovitatavate teavikute komplekteerimine.
- Suuremate rahvuste keeltes (vene, inglise, saksa keeles) kirjanduse hankimine arvestades nõudlust.
- Teavikute eri laadide komplekteerimine (heli- ja videosalvestised).
- Täiend- ja ümberõppeks vajalikke teavikute komplekteerimine.
- Koduloolise kirjanduse komplekteerimine ja bibliografeerimine andmebaasis Urram

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad uued tegevused:

- Rahvusraamatukogu andmekogudes olevate vaba kasutamisega e-raamatute tutvustamine ja soovitamine.

3. Raamatukogu kogud säilitamine ja hoidmine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Teavikute juurdekasv, kasutamine ja kustutamine raamatukogu statistika alusel.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Avakogu korrashoid ja tutvustamine kasutajatele.
- Kultuurilooliste annetuskogude säilitamine ja tutvustamine.
- Koduloolise kogu täiendamine, virtuaalnäituste koostamine
- Teavikute korrashoid, kiletamine
- Töö raamatuvõlglastega.
- Kogude täiendamine annetuste ja Eesti Hoiuraamatukogu kaasabil.

4. Raamatukogu kui kultuuriruum ja õpikeskkond

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Raamatukogu statistika: näituste, väljapanekute, ürituste arv.
- Ürituste küllastajate arv.
- Päringute arv.
- Meediakajastuste arv.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Kohalike asutuste ja raamatukogu koostöö laiendamine tagamaks läbi elukestva õppe kogukonna jätkusuutlikkus
- Lugemisharjumuse arendamise üritused kõikides vanuserühmades, ennekõike laste ja noorte hulgas, ettelugemised, suvelugemise projektid, lugemislaager, erinevad töötoad
- Vaimse kultuuripärandi väärtustamine ja toetamine raamatukogu üritustel
- Raamatunäituste- ja väljapanekute koostamine
- Kultuuriajakirjanduse kui kultuurisaavutuste tutvustaja ja mõttevahetuse algataja tutvustamine ja soovitamine
- Raamatu - ja kunstinäituste korraldamine
- Kultuuriürituste korraldamine
- Kultuurilooliste ekskursioonide korraldamine
- Elanike kaasamine ürituste korraldamisse, vabatahtliku tegevuse arendamine
- Avaliku interneti kasutamise võimaldamine

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad uued tegevused:

- E-raamatu tutvustamine, tasuta ja piiranguteta kasutamise võimaluste tutvustamine. Videode kohalkasutamise võimaldamine.
- Individuaalse kohalkasutuse tingimuste loomine
- Virtuaalnäituste koostamine.
- Reklaammaterjalide koostamine.

5. Harju maakonna rahvaraamatukogude tegevuse koordineerimine

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed

- Kogude täiendamise ja kasutamise statistika
- Erialaste koolituste arv
- Individuaal- ja rühmakoolituste arv
- Koolitustel osalenute arv.
- Raamatukogude tegevuse analüütilised näitajad

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused

- Raamatukogude kogude komplekteerimise koordineerimine, analüüsid, Raamatukogude vahelise laenutuse (RVL) arendamine
- Maakondlike õppepäevade ja õppeekskursioonide korraldamine 3-4 korda aastas
- Individuaalsete koolituskavade koostamine, erialane nõustamine
- Erialaste koolituste vahendamine, koostöö erialast koolitust pakkuvate asutustega (Eesti Rahvusraamatukogu, Tallinna Ülikool, Tartu Ülikool, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing, Eesti Muusikakogude Ühing)
- Maakonna raamatukogude tegevuse tutvustamine, infolehe koostamine ja kättesaadavaks tegemine raamatukogu veebilehel.
- Koduloo alase tegevuse koordineerimine
- Maakonna raamatukogude külastamine kohtadel, üritustel osalemine

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Erialaste võistluste ja konkursside läbiviimine, arutelude algatamine

6. Missioonitundega ja kogenud töötajad

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Erialaharidusega töötajate arv
- Kutsekvalifikatsiooni tunnistust omavate töötajate arv

- Erialaharidust taotlevate töötajate arv
- Täiendkoolituste arv

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Osalemine erialases arendustegevuses, Eesti raamatukoguhoidjate Ühingu töörühmades, tarkvara arenduses
- Täiendõpe individuaalsete koolituskavade alusel
- Töökogemuste omandamine kodu- ja välismaal
- Töökeskonna ohutustingimuste järgimine.
- Töötajate tervisekontrolli korraldamine.
- Töötajate motiveerimine.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad uued tegevused:

- Sisekoolitused põhiliste digitaalsete andmekogude tundmaõppimiseks ja kasutamiseks lugejateeninduses
- **Raamatukogu on loodud kaasaegne info-, kultuuri-, ja kokkusaamiskeskus**

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Raamatukogu külastuste arvu kasv.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad tegevused:

- Näituste ja ürituste korraldamine, koostöö erinevate asutuste organisatsioonide ja üksikisikutega
- Sisekujunduse uuendamine avakogus: sildid, viidad, täiskasvanute ja lasteala ja lastetoa sisustamise jätkamine
- Individuaalse kohalkasutuse tingimuste loomine
- Internetiühenduse ja Wifi leviala korrasoleku tagamine.
- IT arendustegevused: eeluuringud RFID (raadiosagedustuvastus) süsteemi ja laenutusautomaatide vajaduste väljaselgitamiseks.

7. Arengukava täitmise, hindamise ja uuendamise kord

Raamatukogu arengukava on strateegiline dokument, mille põhjal töötatakse välja 3-aastased tegevuskavad, sõnastatakse arendusülesanded ja planeeritakse eelarve.

Arengukava täitmist arutatakse ja hinnatakse igal aastal raamatukogu nõukogus.

Arengukava muudatuste ettepanekud kinnitatakse raamatukogu nõukogus.

Muudatusettepanekud esitatakse kirjalikult igal aastal Keila Linnavalitsusele.

Arengukava uuendatakse seoses:

- seadusandluse muudatustega
- raamatukogu staatuse muutmisega
- nõukogu ettepanekutega
- muudatustega eelarves või investeeringutes
- arengukava tähtaja möödumisega